

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTȚIE

Complet de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Gavrilovici Alexandru,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Gavrilovici Alexandru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2022, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Gavrilovici Alexandru,

c o n s t a t ă :

La 01 aprilie 2019, Gavrilovici Alexandru a depus acțiune de contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 noiembrie 2021, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Gavrilovici Alexandru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Nefiind de acord cu hotărârea, la 14 decembrie 2021, Gavrilovici Alexandru a declarat apel nemotivat, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 noiembrie 2021 și pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral, în sensul declarat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2022, apelul declarat de Gavrilovici Alexandru împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 noiembrie 2021, s-a declarat inadmisibil, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

La 20 februarie 2024, Gavrilovici Alexandru a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2022, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului și casarea încheierii.

În motivarea recursului a menționat că nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău, considerând-o neîntemeiată și pasibilă anulării.

Examinând recursul depus de Gavrilovici Alexandru, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce succed.

Potrivit art. 191 alin. (5) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241 alin. (1) Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Alineatul (3) al aceluiași articol prevede că pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizia prin care declară recursul inadmisibil.

Implicit speței, instanța de recurs consideră relevante dispozițiile art. 242 Cod administrativ, care stipulează că recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

În cazul de față, încheierea contestată de către Gavrilovici Alexandru a fost emisă de către Curtea de Apel Chișinău la 06 aprilie 2022.

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc anexat la fila dosarului 141, încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2022, a fost notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la data de 17 aprilie 2022.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează, la art. 96 alin.(1) și (2) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

(2) Autoritățile publice trebuie să se asigure că participanții la procedură indică, în cadrul procedurii, o modalitate principală de comunicare, precum și modalități alternative.

Potrivit art. 109 alin.(1) și (2) Cod administrativ un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție.

(2) Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, încheierea contestată a fost notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice, iar ultimul depunând recurs tocmai la 20 februarie 2024, a omis termenul legal de declarare a recursului, deși trebuia să dea dovadă de diligență și să aibă un rol activ în cauza de contencios administrativ în care este implicat.

Completul specializat menționează că importanța termenelor de procedură este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției,

pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale.

În corespundere cu art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Gavrilovici Alexandru nu a invocat niciun motiv plauzibil care ar justifica imposibilitatea sa de a face uz în interiorul termenului legal de dreptul procedural de a contesta actul judecătoresc de dispoziție emis de Curtea de Apel Chișinău la 06 aprilie 2022.

Argumentul precum că, instanța de apel nu a notificat încheierea, este combătut de informația conținută la fila dosarului 141, care confirmă expedierea încheierii și adresa electronică a lui Gavrilovici Alexandru (ssarata@rambler.ru).

În plus, instanța de recurs mai relevă că încheierea din 06 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată la data de 11 aprilie 2022 și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, <https://cac.instante.justice.md>.

Așadar, la caz, se stabilește lipsa de valorificare diligentă de către Gavrilovici Alexandru a drepturilor sale procedurale, ce a și generat omiterea termenului legal de depunere a recursului.

În circumstanțele descrise, se constată că recursul împotriva încheierii din 06 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, depus de Gavrilovici Alexandru, la 20 februarie 2024, este în afara termenului legal.

De altfel, se va nota că în virtutea principiului bunei-credințe, partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege și să acționeze în vederea protejării intereselor sale juridice.

Obligația respectivă derivă și din prevederile art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ nu este în drept să substituie voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice, iar cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate.

Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu c. României, cauza Marckx c. Belgiei).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în cauza Ponomaryov c. Ucrainei că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs concluzionează că, la depunerea recursului împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2022, Gavrilovici Alexandru nu a respectat prevederile articolului 242 din Codul administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere că Gavrilovici Alexandru nu a respectat prevederile articolului 242 din Codul administrativ și nu a prezentat niciun argument întemeiat privind omiterea termenul de depunere a recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Gavrilovici Alexandru împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2022.

Conform articolelor 230 și 243 alin. (1), lit. a) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge cererea lui Gavrilovici Alexandru privind repunerea în termenul de recurs.

Se declară inadmisibil recursul depus de către Gavrilovici Alexandru împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2022, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Gavrilovici Alexandru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc